

Asettamispäätös

24.9.2025

Asia- ja asiakirjanumero:

VN/29071/2025

VN/29071/2025-OKM-1

Audiovisuaalisiin tuotantoihin kohdistuvaa maksuvelvoitetta valmisteleavan työryhmän asettaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja liikenne- ja viestintäministeriö ovat tänään asettaneet audiovisuaalista maksuvelvoitetta valmisteleavan työryhmän.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 1.10.2025 – 30.6.2026.

Tausta

Audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan nk. AVMS-direktiivin (EU) 2018/1808 13 artiklan 2 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat eurooppalaisen sisällön edistämiseksi halutessaan velvoittaa lainkäyttövaltaansa kuuluvat mediapalvelun tarjoajat osallistumaan eurooppalaisten teosten tuotannon rahoitukseen esimerkiksi sisältöön tehtävien suorien sijoitusten ja kansallisiin rahastoihin suoritettavien osuuksien avulla.

Jos edellä tarkoitettu rahoitusvelvoite asetetaan kotimaisille mediapalvelun tarjoajille, jäsenvaltio voi asettaa vastaavan velvoitteen osallistua eurooppalaisten teosten tuotannon rahoitukseen myös sellaisille mediapalvelun tarjoajille, joiden kohdeyleisöt sijaitsevat sen alueella mutta jotka ovat sijoittautuneet muihin jäsenvaltioihin.

Käytännössä mediapalvelun tarjoajien rahoitusosuudet voidaan toteuttaa maksuina tai sisällöntuotantoon ja oikeuksien hankintaan tehtävinä suorina sijoituksina (investoinnit). Toiseen jäsenvaltioon sijoittuneen mediapalvelun tarjoajan maksun on perustuttava ainoastaan kohdejäsenvaltioissa saatuihin tuloihin.

Suomi ei toistaiseksi ole ottanut direktiivin mahdollistamaa velvoitetta käyttöön.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa päätettiin *arvioida tilausohjelmalveluille asetettavan maksuvelvoitteen käyttöönoton taloudellisia*

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

vaikutuksia audiovisuaalisille markkinoille ja alan kasvumahdollisuuksille. Hallitusohjelmassa todetaan myös, että Hallitus edistää reilua kilpailua mediakentällä ja digitaalisessa mainosmarkkinassa -huomioiden kansainvälisten alustajättien aseman.

Edelleen pääministeri Petteri Orpon hallitus päätti budjettiriihessään 3.9.2025, että *hallitus valmistelee ja ottaa käyttöön EU-lainsäädännön mahdollistaman tilausohjelmopalveluille kohdistuvan maksuvelvoitteen. Maksu kerätään Suomessa suoratoistopalveluita tarjoavilta toimijoilta. Maksutuotot ohjataan kotimaisen elokuva- ja tv-tuotannon tukemiseen.*

Velvoitteen toimeenpanoa on puollettu sekä YLEn parlamentaarisen työryhmän muistiossa että Luovan talouden kasvustrategiassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö tilasi hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti selvityksen AVMS-direktiivin 13 artiklan 2 kohdan toimeenpanoon liittyvistä kysymyksistä Petri Kemppiseltä joulukuussa 2023, ja selvitys julkaistiin huhtikuussa 2024, ks. [Suomen malli tilausohjelmopalveluiden investointivelvoitteeksi \(valtioneuvosto.fi\)](https://valtioneuvosto.fi/tilausohjelmopalveluiden-investointivelvoitteeksi).

Selvityksessä esitetään, että AVMS-direktiivin mahdollistama velvoite pyrittäisiin toteuttamaan Suomessa tavalla, joka haittaa mahdollisimman vähän jo nyt mittavia investointeja tekevien kotimaisten kaupallisten toimijoiden asemaa, mutta kannustaa kansainvälisiä toimijoita osallistumaan tuotantojen rahoittamiseen Suomessa.

AVMS-direktiivin sisältämä sääntely on sisämarkkinasääntelyä, joka kuuluu suurimalta osin liikenne- ja viestintäministeriön toimialaan. Alaikäisten suojelun ja media-lukutaidon edistämisen osalta toimivalta on opetus- ja kulttuuriministeriöllä. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön tehtävänä on huolehtia kulttuurin toimialan (ml. audiovisuaalinen ala) lainsäädännöstä, hallintorakenteesta ja -käytännöistä, rahoituksesta, strategisesta ohjauksesta ja muista yleisistä toiminnan ja sen kehittymisen edellytyksistä.

AVMS-direktiivin mahdollistama maksuvelvoite olisi täysin uudenlaista kansallista sääntelyä eikä sillä löydy esikuvia Suomen lainsäädännössä. Sen vuoksi tarvitaan valtiovarainministeriön asiantuntemusta asiaan liittyvien finanssioikeudellisten kysymysten ratkaisemisessa.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on tehdä perusteltu ehdotus maksuvelvoitteen toteuttamiseksi Suomessa. Ehdotuksessa tulee ottaa huomioon erityisesti seuraavat asiat:

- 1) Ehdotuksen tavoitteena on kotimaisen av-tuotannon ja av-sisältöjen tukeminen, pienen kielialueen ja kulttuurin saatavuuden vahvistaminen audiovisuaalisissa sisällöissä sekä alan kasvun, kansainvälistymisen ja kilpailukyvyyn parantaminen.
- 2) Velvoite tulee voida toteuttaa mahdollisimman vähäisin hallinnollisin toimenpitein ja kustannuksin; tämä tulee ottaa huomioon uusien viranomaistehtävien sekä velvoitteen toteuttamisen edellyttämän lainsäädännön (sisältäen mm. budjettitekniset ratkaisut ja hallinnolliset menettelyt) valmistelussa ja vaikutusten arvioinnissa.

3) Velvoitteen soveltamisala ja suuruus tulee määritellä selkeästi. Erityistä huomiota tulee kiinnittää joustavuuteen ja suhteellisuusperiaatteen toteutumiseen eri toimijoiden osalta velvoitteen määrittelyssä. Asiaa koskevat selvitykset ja lausuntopalaute otetaan tässä huomioon.

4) Velvoitteen vaikutuksia arvioitaessa kiinnitetään myös erityistä huomiota kotimaisten toimijoiden ja kuluttajien asemaan.

5) Maksuvelvoitteen kautta kerättävän rahan tulisi alalle jaettavana taloudellisena tukena hyödyttää kotimaista audiovisuaalista alaa mahdollisimman monipuolisesti kulttuuripoliittiset näkökohdat ja audiovisuaalisen alan rakenne huomioon ottaen. Ehdotukseen sisällytetään ehdotus tuen jakamisesta.

6) Ehdotus valmistellaan hallituksen esityksen muotoon.

Organisointi

Opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa yhdessä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa työryhmän, jonka tehtävänä on tehdä esitys AVMS-direktiivin 13 artiklan 2 kohdan käytännön toimeenpanon vaatimiksi järjestelyiksi.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja: ylijohdaja Jorma Waldén, opetus- ja kulttuuriministeriö

Jäsenet:

erityisasiantuntija Eero Salojärvi, liikenne- ja viestintäministeriö

budjettineuvos Taina Eckstein, valtiovarainministeriö

kulttuuriasiainneuvos Laura Mäkelä, opetus- ja kulttuuriministeriö

johtava asiantuntija Petri Makkonen, Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Pysyvä asiantuntija:

toimitusjohtaja Lasse Saarinen, Suomen elokuvasäätiö

Sihteeri:

hallitussihteeri Aura Lehtonen, opetus- ja kulttuuriministeriö

Työryhmän tulee työnsä aikana kuulla audiovisuaalisen maksuvelvoitteen kannalta keskeisiä viranomaisia, järjestöjä, tutkijoita ja alan toimijoita sekä käydä heidän kanssaan tarvittavaa vuoropuhelua velvoitteeseen liittyvistä kysymyksistä.

Kustannukset ja yleiset määräykset

Työryhmän menot maksetaan opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenomomentilta (29.01.01). Työryhmä työskentelee virkatyönä. Työryhmän jäsenen tehtävästä ei makseta palkkioita eikä päivärahoja.'

Tiede- ja kulttuuriministeri Mari-Leena Talvitie

Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne

Hallitusneuvos Joni Hiitola

Jakelu Työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet

Tiedoksi Kansliapäällikkö Heidi Backman, OKM
 Kansliapäällikkö Minna Kivimäki, LVM
 Kansliapäällikkö Juha Majanen, VM
 Kulttuuri- ja taidepolitiikan osasto, OKM
 Tieto- ja turvallisuusosasto, LVM
 Budjettiosasto, VM
 Erityisavustaja Santeri Lohi
 Erityisavustaja Jesse Horsma

VN/29071/2025-OKM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: